

SCENARIUSZ 1

WSPÓLNA WIEŻA REGUŁ

Szanowni Nauczyciele i Wychowawcy grup przedszkolnych, nasze scenariusze oraz instruktaże powstały z potrzeby serca i z myślą o wsparciu przedszkolaków w rozwoju emocjonalno-społecznym. Wynikają też z dostrzeżenia potrzeb zarówno Waszych, jak i rodziców.

Nasza propozycja trenowania umiejętności społecznych przy pomocy innowacyjnych metod to jednak przede wszystkim wyjście naprzeciw potrzebom rozwojowym dziecka. Wierzymy, że jednolita i oparta na wspólnie wypracowanych regułach komunikacja pomoże im budować i rozwijać relacje rówieśnicze.

Prezentowane scenariusze składają się z ćwiczeń i zadań – pomysłów, które możecie zastosować w pracy z dziećmi. Zdajemy sobie sprawę, że nie zawsze uda się zrealizować scenariusz w całości ze względu na dynamikę grupy, jej liczebność oraz indywidualne trudności uczestników. Wasze zadanie polega na modelowaniu pożądanых postaw i zachowań poprzez realizację wybranych ćwiczeń przy jednoczesnym podążaniu za potrzebami grupy. Nie zawsze będziecie mogli skorzystać z pomocy specjalisty lub trenera umiejętności społecznych. Wychodząc temu naprzeciw, do scenariuszy dołączamy krótkie instruktaże – mamy nadzieję, że okażą się przydatne.

Specjaliści sugerują, że trening umiejętności społecznych w przedszkolu przeprowadzać należy w grupie liczącej maksymalnie od sześciu do ośmiu osób. Dla takiej grupy rekomendujemy dwóch nauczycieli prowadzących, ewentualnie trenera TUS i nauczyciela lub psychologa i nauczyciela.

Ważnym aspektem treningu umiejętności społecznych jest jego przeprowadzenie w środowisku naturalnym dziecka, w otoczeniu, w którym dziecko funkcjonuje na co dzień, tj.: w przedszkolu, w grupie rówieśniczej i w domu wśród członków rodziny. Właśnie dlatego wspólne porozumienie i podjęcie równoległej współpracy przez

nauczyciela i rodzica stanowi istotny element w rozwoju każdego dziecka.

Życzymy owocnej pracy!

Nasza innowacja powstała dzięki zewnętrznemu dofinansowaniu projektu innowacyjnego w obszarze kształcenia.

Głównym założeniem ćwiczeń w tym scenariuszu jest dostosowanie się dziecka do zasad grupy, integracja oraz trening umiejętności słuchania innych osób i czekania na swoją kolej.

Ogólny cel zajęć

Uczestnicy:

- Doświadczają pozytywnej relacji w grupie z dziećmi i nauczycielami, bazując na autentycznej relacji opartej na zaufaniu i szacunku.

Szczegółowy cel zajęć

Uczestnicy:

- Wypracowują i utrwalają reguły, które przyczynią się do lepszego funkcjonowania w grupie.
- Dostrzegają potrzebę czekania na swoją kolej, rozpoznają potrzeby innych.

Czas trwania: 60-90 minut

Metody pracy

- Podająca: objaśnienia dotyczące zasady czekania na swoją kolej, tłumaczenie z użyciem przykładów.
- Praktyczna: koncentrująca poprzez zabawę ruchową.
- Problemowa: zabawa dydaktyczna oparta na budowaniu wieży.

Wykorzystane innowacje

- Wykorzystanie elementów innowatorskiej metody treningu umiejętności społecznych, bazującej na budowaniu z klocków jako materiału kluczowego do treningu poprzez zabawę.
- Innowacja adresowana jest do wyodrębnionej grupy docelowej dzieci w wieku 4-6 lat, czyli w okresie kształtowania umiejętności emocjonalno-społecznych.
- Autorskie programy nauczania z możliwością zmodyfikowania i zindywidualizowania przez nauczyciela.
- Możliwość realizacji pozaramowego programu nauczania rekomendowanego na podstawie doświadczeń zawodowych.
- Wspólna praca nad rozwojem emocjonalno-społecznym dzieci w środowisku przedszkolnym i rodzinnym.

Pomoce

- Różnorodne klocki, np.: wafłowe, mutanty itp. (rekomendujemy klocki Lego Duplo: duże, profilowane, kolorowe).
- Kartka lub brystol do spisania zasady „Czekanie na swoją kolej”.
- Karta pracy (załącznik 1).

Uczestnicy

- Grupy przedszkolne.
- Dzieci w wieku 4-6 lat, maksymalnie osiem osób.
- Dwoje nauczycieli prowadzących, ewentualnie trener TUS i nauczyciel lub psycholog i nauczyciel.

Czas treningu nowej kompetencji

- Od trzech do pięciu spotkań w zależności od wielkości grupy, wydolności psychofizycznej dziecka i pojedynczych trudności uczestników.

Ćwiczenie 1 – Zaproszenie do Krainy Reguł

Cel główny: wejście we wspólne rytuały, dostosowanie się do zasad grupy.

Cel szczegółowy: zapoznanie dzieci z zasadami i regułami oraz koniecznością ich stosowania w życiu społecznym, m.in.: z zasadą czekania na swoją kolej.

Czas trwania: 10 minut

1. Po wejściu dzieci do sali poproście je o zajęcie miejsc na dywanie w kręgu. Zaproście dzieci do powitania się za pomocą wspólnie ustalonego rytuału: „Teraz pięknie się witamy: wpierw rączkami pomachamy, potem główką pokiwamy, no i oczkiem pomrugamy. Do zabawy zapraszamy!”.

2. Wypracujcie z dziećmi kodeks reguł obowiązujący w grupie przedszkolnej. Nasza propozycja poniżej.

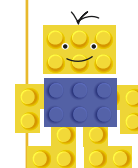
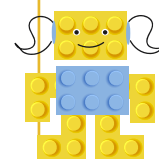
Wspólnie przypomnijcie sobie zasady Kodeksu Piąteczki:

- Wszyscy dobrze się bawimy i o siebie się troszczymy.
- Każdy z nas jest bardzo ważny i dla wszystkich jest przyjazny.
- Wszyscy tutaj się słuchamy i „Znaku na TAK” często używamy.
- Każdy z nas się bardzo stara i pomocny jest od zaraz.

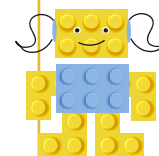
3. Wyjaśnijcie, co oznacza słuchać innych i czekać na swoją kolej: „Drogie dzieci, reguły spotykamy w wielu życiowych sytuacjach oraz w różnych miejscach, np.: w sklepie, przychodni, szkole, restauracji lub przedszkolu”. Podkreślcie, że jeśli wszyscy mówią w tym samym czasie, panuje chaos i wynikają nieproszumienia. Podajcie przykłady ze świata dziecka, np. znaną bajkę, w której panują jakieś zasady i bardzo istotna jest umiejętność oczekiwania na swoją kolej: „Nawet w waszej ulubionej bajce Psi Patrol Ryder wydaje polecenia, a inne pieski, które dobrze znacie, słuchają, czekają na instrukcje i wykonują kolejne zadania, tak aby akcja ratunkowa powiodła się w stu procentach”. Następnie niech dzieci podadzą swoje propozycje miejsc, gdzie spotkały się z zasadą czekania na swoją kolej.

4. Wyjaśnijcie schemat czekania na swoją kolej:

- Rozglądnij się dookoła i zobacz czy nie przeszkadzasz innym.

- Zastanów się czy wiesz, o co chcesz poprosić, czy zapytać.
- Zgłoś się za pomocą wypracowanego rytuału znaku na „TAK”.
- Poczekaj i daj możliwość innym skorzystania ze swojej kolei.

5. Spiszcie regułę czekania na swoją kolej na brystolu. Wprowadźcie rytuał „Znak na TAK”, który obowiązywać ma podczas każdych zajęć. „Znak na TAK” oznacza, że dziecko, które chce się zgłosić i zabrać głos, podnosi obie ręce na boki.

Następnie poproście każde dziecko, żeby zaczekało na swoją kolej, a kiedy nadejdzie jego kolej pokazało „Znak na TAK”, wznosząc obie ręce na boki.

Ćwiczenie 2 – „Znak na TAK” to nasz znak

Cel główny: trening umiejętności czekania na swoją kolej, nauka komunikacji zespołowej, zauważanie potrzeby oczekiwania na swoją kolej u innych uczestników; zapoznanie dzieci ze znakiem, który prezentować będą podczas współpracy w grupie; trening zastosowania wypracowanego znaku.

Cel szczegółowy: zapoznanie dzieci ze znakiem potrzebnym podczas współpracy w grupie, trening zastosowania wypracowanego znaku.

Czas trwania: 15 minut

Siedzące w kręgu dzieci, trenują poszczególne kroki zapisanego schematu. Wytłumaczcie dzieciom, że w stosowaniu zasady czekania na swoją kolej pomocny będzie znak, którym zasygnalizują, że czekają na swoją kolej, aby móc zadać pytanie, poprosić o coś nauczyciela lub poinformować o swojej potrzebie.

Ćwiczenie 3 – Nasza Wieża Reguł

Cel główny: przystosowanie dzieci do zasad grupy, integracja grupy poprzez dobór w różne grupy.

Cel szczegółowy: współpraca w grupie, osiągnięcie wspólnych celów.

Czas trwania: 15 minut

1. Uczestnicy losują patyczki oznaczone kolorem, który określa, z jakich klocków budować będą poszczególne elementy wieży „Znaku na TAK”. Dzieci łączą się w kilkusobowe grupy w zależności od koloru wylosowanego patyczka.

2. Objaśnijcie, że celem zajęć jest budowa wielkiej kolorowej wieży, którą na końcu zmienicie w przyjęty przez Was „Znak na TAK”. Przedstawcie kolejne etapy budowy, wykorzystując przygotowane ilustracje (załącznik 1), rozdajcie plansze i odpowiedzcie na pytania.

3. Zaproście dzieci do kręgu i wspólnie skonstruujcie wieżę „Znak na TAK” w oparciu o zaprezentowaną ilustrację.

4. Dodajcie do skonstruowanej wieży ostatni element tzw. „Znak na TAK”. Brawo!

5. Na zakończenie ustawcie dzieci w pociąg i przybijcie z każdym piątkę, dziękując za wspólnie spędzony czas. Po każdych zajęciach uczestnicy zajęć wracają do swoich grup przedszkolnych.

Wersja video:

Wspólna Wieża
Reguł

Scenariusz 1

INSTRUKTAŻ DLA NAUCZYCIELI

Podpowiedzi w pigułce

WSPÓLNA WIEŻA REGUŁ

Nauczyciele, czas na zajęcia, proponowany scenariusz pozwoli Wam wypracować u dzieci umiejętność czekania na swoją kolej. Podczas zajęć ustaliliście wspólny znak tzw. „Znak na Tak”, który polega na podniesieniu obu rąk na boki, gdy dziecko poczuje chęć zabrania głosu: zadania pytania, wyrażenia swojej opinii lub zasygnalizowania innej potrzeby w danej sytuacji. Każda grupa może wymyślić swój własny porozumiewawczy znak, który będzie chętnie używany przez uczestników zajęć.

Udanej zabawy!

Ćwiczenie 1

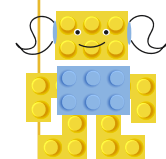
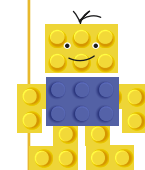
Zadbajcie o komfortową salę dla dzieci i jak najmniej bodźców docierających z zewnątrz.

1. Przywitajcie się z dziećmi wyuczoną formułą lub innym zaproponowanym przez dzieci powitaniem. Proponujemy nasze powitanie: „Teraz pięknie się witamy: wpierw rączkami pomachamy, potem główką pokiwamy, no i oczkiem pomrugamy. Do zabawy zapraszamy!”

2. Wspólnie przypomnijcie sobie zasady Kodeksu Piąteczki:

- Wszyscy dobrze się bawimy i o siebie się troszczymy.
- Każdy z nas jest bardzo ważny i dla wszystkich jest przyjazny.
- Wszyscy tutaj się słuchamy i „Znaku na TAK” często używamy.
- Każdy z nas się bardzo stara i pomocny jest od zaraz.

Wprowadzenie tego oraz innych stałych elementów wzmacnia

poczucie trwałości zasad i integruje grupę. Stosujcie je częściej, np. po dłuższych nieobecnościach dzieci w przedszkolu. Dodatkowo pytajcie o przeżycia i wydarzenia w życiu dziecka na forum grupy.

3. Wyjaśnijcie, co oznacza słuchać innych i czekać na swoją kolej: „Drogie dzieci, reguły spotykamy w wielu życiowych sytuacjach oraz w różnych miejscach, np.: w sklepie, przychodni, szkole, restauracji lub przedszkolu”. Dodatkowo możecie skorzystać z dostępnych na rynku bajek: pisanych i animacyjnych oraz przytoczyć bohaterów bajkowych, oczekujących na swoją kolej, np.: Czekam na swoją kolej. Dobre zachowanie. Przygody Fenka.

Podkreślcie, że jeśli wszyscy mówią w tym samym czasie, panuje chaos i wynikają nieporozumienia. Podajcie przykłady ze świata dziecka, np. znaną bajkę, w której panują jakieś zasady i bardzo istotna jest umiejętność oczekiwania na swoją kolej: „Nawet w waszej ulubionej bajce Psi Patrol Rider wydaje polecenia, a inne pieski, które dobrze znacie, słuchają, czekają na instrukcje i wykonują kolejne zadania, tak aby akcja ratunkowa powiodła się w stu procentach”. Przytoczcie inne przykłady z: bajek, książek i programów.

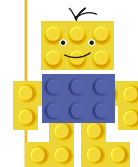
Następnie niech dzieci podadzą swoje propozycje miejsc, gdzie spotkały się z zasadą czekania na swoją kolej.

4. Wyjaśnijcie dzieciom schemat oczekiwania na swoją kolej:

- Rozglądnij się dookoła i zobacz czy nie przeszkadzasz innym.
- Zastanów się czy wiesz, o co chcesz poprosić, czy zapytać.
- Zgłoś się za pomocą wypracowanego rytuału znaku na „TAK”.
- Poczekaj i daj możliwość innym skorzystania ze swojej kolei.

5. Przećwiczcie z dziećmi schemat oczekiwania, używając gestów umownych. Poproście, aby każde dziecko po kolei wykonało odpowiednie ruchy przypisane do zasad:

- Rozejrzyj się dookoła i zobacz czy nie przeszkadzasz innym (dwukrotny ruch głowy, raz w prawo, raz w lewo), (rozglądanie się wokół).
- Zastanów się, czy wiesz, o co chcesz poprosić lub zapytać (piramida z dłoni).
- Zgłoś się za pomocą wypracowanego rytuału (uniesienie rąk na boki – wykonanie „Znaku na TAK”).
- Poczekaj i daj możliwość wypowiedzenia się innym dzieciom

według kolejności pokazania „Znaku na TAK” (pokazanie sportowego znaku zakończenia gry, wysunięcie obu dłoni przed siebie).

6. Spiszcie schemat reguły na brystolu, dodatkowo wykorzystując wcześniej przygotowane ilustracje. Umieście schemat w widocznym miejscu w sali. W razie potrzeby możecie przypominać o nim dzieciom poprzez wskazanie przez dziecko określonej, wypracowanej formuły.

Ćwiczenie 2

Wytłumaczcie dzieciom, że pomocny w stosowaniu reguły czekania na swoją kolej będzie „Znak na TAK” (obie ręce uniesione na boki), który oznacza, że dziecko czeka na swoją kolej.

Ćwiczenie 3

1. Przeprowadźcie losowanie, używając kolorowych patyczków, dzięki którym zostaną wytypowane określone grupy do konstruowania wieży. Zastosujcie inne metody, sposoby losowania.

2. Objaśnijcie, że celem zajęć jest budowa wielkiej kolorowej wieży, którą na końcu zmienicie w Wasz ustalony znak – „Znak na TAK”. Rozdajcie ilustracje przedstawiające elementy wieży, które dzieci skonstruują w określonych grupach. Poinformujcie dzieci, że ich najważniejszym zadaniem podczas tych zajęć grupowych jest czekanie na swoją kolej i współpraca. Zwracajcie uwagę, czy wszystkie dzieci uczestniczą w zajęciach i czy czują się dobrze. Wspierajcie proces budowy wieży w poszczególnych grupach.

3. Następnie zaproście dzieci do kręgu, w którym zbudujecie ostatni element wieży – „Znak na TAK”. Poproście dzieci o wybór jednego klocka, który dołożą w określonym miejscu konstrukcji, czekając na swoją kolej. Umieście na wieży ostatni element stanowiący symbol „Znak na TAK”.

4. Po przeprowadzeniu ćwiczeń odpowiedzcie sobie na kilka pytań:

- Czy uzyskaliście zamierzone cele?
- Czy dzieci zrozumiały główne zasady?
- Które ćwiczenie najlepiej utrwala wypracowywaną zasadę?
- Co możemy zmodyfikować, aby zadania były skuteczniejsze?
- Jak współpracują dzieci między sobą?
- Jakie zachowania się pojawiły?

5. Pożegnajcie się przez przybicie piątki, dziękując za wspólnie spędzony czas. Po każdym zajęciach dzieci ustawiają się w pociąg i wracają do swoich sal.

Dziękujemy i życzymy powodzenia!

INSTRUKTAŻ DLA RODZICÓW

Podpowiedzi w pigułce

WSPÓLNA WIEŻA REGUŁ

Drodzy Rodzice,
dziękujemy za przystąpienie do projektu innowacyjnego.
To niezmiernie ważne, aby wspólnie pracować w obydwu przestrzeniach: przedszkolnym i rodzinnym. Proponujemy dziesięć instruktaży, stworzonych specjalnie dla Was, dzięki którym utrwalicie umiejętności emocjonalno-społeczne nabywane przez Wasze dziecko w ramach innowacyjnego projektu w zakresie kształcenia pod nazwą „Piąteczka – przystanek emocjonalny przedszkolaka”.

Podczas zajęć ustaliliśmy wspólny znak – „Znak na TAK”. Na podstawie tego znaku każdy uczestnik zabawy może wyrazić chęć wypowiedzi w danym momencie, podzielenia się swoją myślą lub pomysłem. W ten sposób uczestnik prosi o udzielenie mu głosu przez osobę prowadzącą zabawę.

Owocnej pracy!

Zabawa 1

Porozmawiajcie o ulubionych bohaterach bajek Waszych dzieci. Omówcie sytuacje, kiedy musimy czekać na swoją kolej oraz kiedy musimy wykazać się cierpliwością. Razem z dzieckiem spróbujcie odtworzyć wybraną historię bohatera, która przedstawia, w jaki sposób sobie poradził w tej sytuacji.

Zabawa 2

Zaproponujcie zabawę odtworzenia realnej sytuacji, którą przeżyliście

i której istotą była konieczność czekania na swoją kolej.
Do zwizualizowania zdarzenia użyjcie ilustracji lub plasteliny.

Zabawa 3

Wraz z dzieckiem skonstruujcie wieżę z dowolnych klocków, która stanowić będzie symbol reguł i zasad obowiązujących w Waszym domu.

Brawo Wy!

